

1. VEČNO ODPRTA KNJIGA NAUKOV ŽIVLJENJA

1. 1. Globalna kriza in moč teorije

Knjiga »Načela sreče, Družbene zakonitosti trajnostnega načina življenja človeštva« razgrinja moja spoznanja o načelih družbene ureditve, ki ustrezajo razvojnim zakonitostim informacijske dobe in trajnostnemu načinu življenja Zemljanov.

Ta knjiga je nastajala v 53 letnem obdobju mojega zelo aktivnega in pestrega življenja na podlagi poznavanja družboslovne teorije in mojega vizionarskega razmišljanja.

Prišlo je do svetovne krize. Politiki se trudijo reševati situacijo. Ukrepi še ne dajejo rezultatov. Nihče si ne upa utemeljeno napovedovati kdaj bo krize konec. Strokovno neodgovorni nostalgiki, dobrih časov borznega balona, sicer napovedujejo bližnje boljše čase, ne da bi jasno povedali zakaj naj bi se to zgodilo.

Podobno stanje miselne zmede in pomanjkanja novih rešitev, na podlagi katerih bi družba lahko napredovala, je bilo v Jugoslaviji v osemdesetih letih po smrti Josipa Broza Tita in Edvarda Kardelja. Takrat sem analiziral strokovno literaturo o družbeni lastnini in ugotovil, da nihče nič resnega ne predlaga.

Sedel sem in si izmislil vizijo prehoda v družbo ekonomske in politične demokracije. Leta 1986 je nastala knjižica »Kako naprej« **in marca 1988 vizionarska knjiga »Ustava svobode«**. Z menoj so pri nastanku knjige sodelovali mnogi znanstveniki, politiki in gospodarstveniki. Knjiga je predlagala **preobrazbo samoupravnih podjetij v še bolj učinkovita podjetja na podlagi uvedbe partnerskega delničarstva, uvedbo večstrankarskega političnega sistema in vstop v EU**. Vse se je zgodilo. Nekaj mesecev po izidu knjige je prišlo do ustavnih sprememb z uvedbo svobode podjetništva in s tem kapitalizem. Po izidu knjige so v Sloveniji nastale prve nove stranke. V letu 1989 so se ustanovila prva nova zasebna podjetja. Avgusta 1990 je bil sprejet Zakon o internih delnicah in o preobrazbi samoupravnih podjetij, na podlagi varčevanja samoupravljalcev z dokapitalizacijo, v zasebna partnerska podjetja. Zakon je bil sprejet v gospodarstvu z navdušenjem.

Nato so nacionalisti in šovinisti ter etatiistični kontrarevolucionarji prevzeli oblast v vseh republikah bivše Jugoslavije. Zanetili so vojno predvsem zato, da so v senci vojne, politiki oropali samoupravljalce in da so si tajkuni in tujci prilastili veliko večino družbene lastnine. Tuji kapital je dobil nova tržišča in nove mezdne delavce.

Dandanes živimo na globalnem svetovnem nivoju podobno situacijo miselne zmede in nevednosti kaj storiti.

Prebiram aktualno literaturo. Zaenkrat še nihče ni ponudil Zemljanom ustreznega programa, ki bi oživil gospodarstvo na način trajnostnega razvoja.

Američani so me leta 1959 (New York Herald Tribune Forum Fellow) in 1975 (Eisenhower Exchange Fellow) seznanili z družbo svobode, utemeljene na uspešnosti inovativnih podjetnih posameznikov in spoštovanju politične različnosti. V tej knjigi primerjam ameriški ultraindividualistični kapitalizem in slovensko- jugoslovanski samoupravni ultrasocialni kolektivizem. Dva ekstremno različna svetova.

Sprašujem se: **Kako narediti sintezo izjemne konkurenčne družbe popolne individualne podjetniške svobode in izjemno uspešne slovenske družbe popolne socialne varnosti ljudi?**

Knjiga predsednika ZDA Baraka Obame »Pogum za upanje, (2006)« me je prevzela predvsem kot spis, ki odlično analizira stanje, toda zelo ohlapno nakazuje smeri rešitev. Predsednik ZDA Barak Obama ima mandat Američanov, da spremeni njihov način življenja. Ta moja knjiga je nastala predvsem kot dialog z vizijami in opažanjih knjige Baraka Obame.

Če bodo predvsem Američani močno spremenili svoj potratni način življenja in jim bodo drugi sledili, imamo Zemljani možnost preživetja.

V to knjigo sem zapisal med seboj povezane in soodvisne rešitve, ki kot celovita družboslovna teorija pogojujejo nastanek takega načina življenja Zemljanov, da bo le to bolj kakovostno, varno in trajnostno.

Ker so moje osebne izkušnje, znanje ter domišljija vendarle zelo omejeni, sem sam napisal le to prvo osnovno verzijo knjige.

Kakovostna knjiga družboslovnih in moralnih načel, družbenih razvojnih zakonitosti ali nauk, je po mojem videnju lahko, le skupno delo vseh, ki smo nosilci delnih znanj in ustvarjalnosti in imamo voljo sodelovati v procesu nastanka in stalnega dopolnjevanja take žive »knjige knjig« na način kolektivnega, interdisciplinarnega intelektualca. Ko bodo slovenski intelektualci knjigo dopolnili, jo bomo prevedli najprej v angleški jezik. K sodelovanju bomo povabili svetovno ustvarjalno pamet.

Moje osebno glavno življenjsko poslanstvo je bilo in je postavljanje novih teoretičnih in moralnih načel družbene ureditve in rušenje neživljenjskih družbenih dogem. Tako je tudi ta **knjiga zasnovana kot nedogmatski živi spis, ki naj bi se ga, na podlagi dokazov znanosti, novih tehnologij, najboljše prakse in novih idej ter vizij, stalno dopolnjevalo.** Tako lahko nastaja živa programska vizionarska uporabna teoretična misel, ki lahko usmerja dnevno prakso milijard Zemljanov. **Družboslovna teorija namreč odigrava vlogo pameti globalne družbene skupnosti.** Če knjiga sporoča prave znanstveno utemeljene nauke, lahko predstavlja kašipot za prave izhode iz krize, ki je civilizacijska in globalna. Če na vprašanja časa teoretiki ne nudimo pravih odgovorov, bo človeška civilizacija propadla.

1.2. Evropa 2020

Ta knjiga postavlja visoke razvojne cilje in nudi smernice kako dosegati visoko zastavljene cilje. Nastaja tudi v funkciji uresničevanja ciljev kot jih določajo evropski politični voditelji.

Svet Evrope je, dne 25. in 26. marca 2010, dosegel soglasje glede nove strategije, ki bo formalno potrjena junija 2010 z naslovom » Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth », Evropa 2020: Nova evropska strategija za delovna mesta in rast. (Glej: www.ec.europa.eu/eu.2020)

Svet Evrope ugotavlja, da se soočimo v zadnjih dveh letih z zelo hudo gospodarsko krizo, previsokim javnim dolgom, stagnacijo strukturne rasti in visoko nezaposlenostjo.

V novi strategiji bo poudarek na znanju in inovacijah, bolj trajnostnem gospodarstvu, visoki stopnji zaposlenosti in socialni vključenosti.

Glavni cilji so:

- zagotoviti 75% stopnjo zaposlenosti žensk in moških v starosti med 20 in 64 let
- delež javnih in zasebnih vlaganj v raziskave in razvoj povečati na 3% BDP
- zmanjšati emisije toplogrednih plinov za 20% v primerjavi z vrednostmi iz leta 1990, povečati delež obnovljivih virov v porabi energije na 20% ter izboljšati energetska učinkovitost za 20%
- izboljšati raven izobrazbe
- spodbuditi socialno vključenost, zlasti z zmanjšanjem revščine

Menim, da bi članice EU lahko celo presegle v strategiji 2020 zastavljene cilje, če bi se odločile za bistvene spremembe v procesih demokratičnega političnega odločanja in če bodo razumele, da je človeški dejavnik ključni nosilec sodobnega produkcijskega načina življenja.

1.3. Viri znanja in informacij ter organiziranje znanja

Če se želi razumeti in uresničevati osnovne nauke te knjige je potrebno vedeti veliko več kot je smiselno objaviti v tej knjigi, ki naj nudi le temeljno usmeritev glede obvladovanja in razreševanja ključnih vprašanj človeške družbe. Zato v knjigi usmerjamo bralce na uporabo

takih znanstvenih in strokovnih del, ki na dopolnjujoč način utemeljujejo osnovna sporočila te knjige. Prvenstveno navajam vire znanja, ki so vsem dostopni na svetovnem spletu.

Skupina znanstvenikov, ki deluje z nazivom »The Millenium Project« vsako leto že 13 let objavlja poročilo o stanju sveta in napoveduje bodočnost v publikaciji: » 2009 State of the Future« glavni avtorji Jarome C. Glenn, Theodore J. Gordon in Elizabeth Florescu. (Glej: www.stateofthefuture.org ali www.millennium-project.org)

Ta knjiga upošteva spoznanja, informacije in vizije te izjemno ustvarjalne skupine. **Istih znanih problemov pa se loteva predvsem iz zornega kota nujnih sprememb družbenih odnosov zlasti pa političnih institucij zato, da bo človeštvo bolj uspešno obvladovalo tako svoj odnos do okolja kakor tudi medsebojna družbena razmerja.**

V tej knjigi ne bomo ponavljali tisto kar so drugi avtorji že objavili ampak bomo naše bralce usmerjali na spoznavanje takih kakovostnih virov in študij. **Ta knjiga naj bi organizirala družboslovno vedenje tako, da bo s ciljem trajnostne kakovosti življenja Zemljanov, navajala na selektivno uporabo drugih dopolnjujočih virov znanja.**

Ker naj bi ta knjiga nudila predvsem znanstveno osnovo za odločanje politikov in strnjena spoznanja glede drugačnega načina življenja množici Zemljanom, bodo temeljna besedila te knjige zelo kratka. Gre za to, da bodo realno časovno dostopna prezaposlenim politikom, voditeljem podjetij in ljudem, ki so dandanes obremenjeni z velikansko količino informacij.

1.4. Struktura knjige naukov življenja

Ta odprta knjiga bo objavljala in redno, ko pride do novih v praksi preverjenih spoznanj, dopolnjevala in spreminjala:

- načela družbene zakonitosti- moralne norme, ki jih velja upoštevati, če želimo biti uspešni
- nauke, kako ravnati, da zanesljivo ne bomo uspešni
- hipoteze oziroma odprta vprašanja na katera še ne vemo odgovora

Objavljalo se bo strokovne argumente in izkušnje glede posameznega vprašanja.

Objavljene bodo biografije in bibliografije soavtorjev in kritikov ter reference neodvisnih ocenjevalnih institucij oziroma znanstvenih organizacij itd...

Če je za neko vprašanje več mogočih dobrih rešitev ali še ne vemo kaj je najbolje, bomo objavljali različne alternative.

1.5. Povabilo k sodelovanju

Vabim vse, ki imate na moje misli kritične opombe, da mi jih sporočite. Dodajte svoje vizije in predloge za spremembo ali dopolnitev besedila. Če boste predloge podpisali, boste navedeni kot avtorji vaših misli! Če bo ta knjiga uspešna v Sloveniji si bomo avtorji izplačali tudi avtorske honorarje. Če bomo soavtorji z našim skupnim delom zadovoljni bomo knjigo objavili v angleškem jeziku morda pa še v drugih svetovnih jezikih.

Zaenkrat bom, o razvrščanju misli in predlogov kritikov in drugih soavtorjev, na podlagi posvetovanja z njimi in z strokovnjaki, ki poznajo posamezno problematiko, odločal kot ustanovitelj in prvi glavni avtor sam v skladu z teorijo te knjige.

V Ljubljani, junij. 2010

Avtor: Prof. dr. Gojko Stanič, univ.dipl.prav.